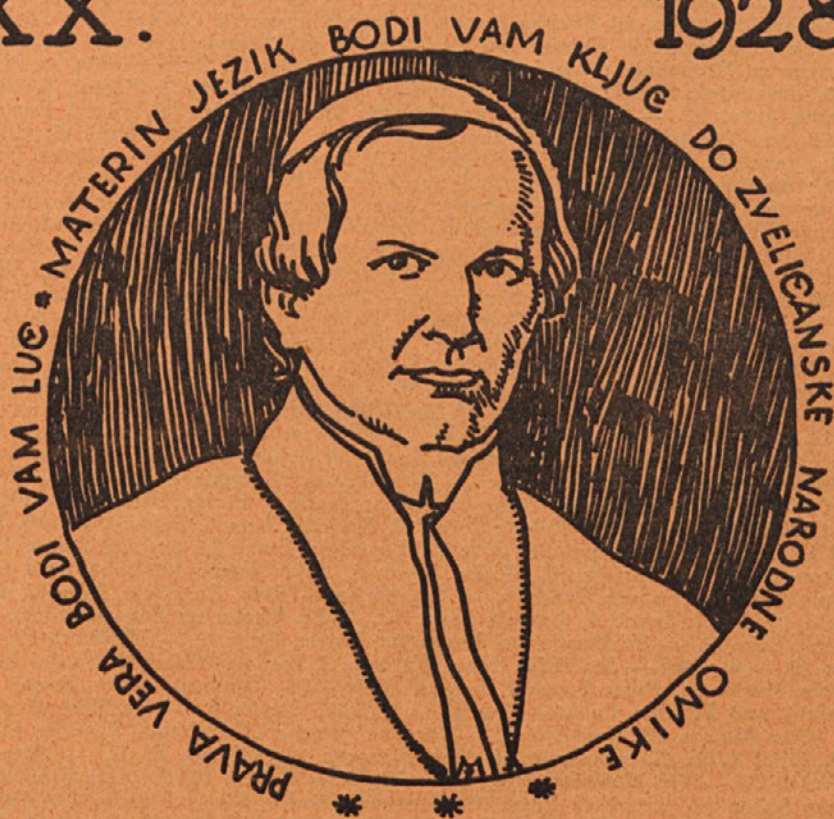

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

NAŠ DOM

LIST ZA LJUDSKO PROSVETO

XX. 1928.

JUNIJ

Posamezna številka velja 1 Din.

»Naš dom« izhaja 1. v mesecu. Naročnina za vse leto 20 Din (za naročnike »Slov. Gospodarja« in »Domoljuba« 12 Din). — Za Italijo 10 lir, Avstrijo 3 in pol šilinga, za Ameriko $\frac{3}{4}$ Dol. Naslov: »Naš dom«, Maribor, Aleksandrova cesta 6/L — Položnice si kupite na pošti in vpišite št. 13.577.

Kdor naročnine ni plačal in se ni opravičil, od julija naprej lista ne bo več dobil.

Leskovec v Halozah: Vindiš Jakob 12, Koletnik Alojz 12, Vidovič Mihael 3, Merc Jakob 12, Kokot Andrej 12, Kozel Roza 12, Kmetec Marija 3, Vindiš Ignac 12. — Libe-liče: Obriestan Valentin 12, Leskovar Andrej 12, Kušej Filip 6, Šuler Anton 12, Primožič Alojz 12, Ridl Ivan 6, Brunnik Janez 6, Srebotnik Ivan 12, Glazer Anton 12. — Limbuš: Marat Franc 12, Tarkaš Pavle 3, Kerke Julka 12. — Ljubljana: Polak Marija 20, Koren Arnold 12, Krekova šola 20, dr. Rožman Gregor 20, Laznik Franc 15, Černe Helena 20, Dolenc Ivan 20, Sušnik Ivan 20, dr. Debevc Franc 20, Finžgar Fr. S. 20. — Ljubno v Sav. dol.: Plesnik Franc 15, Jeraj Antonija 12, Zalesnik Franc 12, Kopusar Ivan 12, Jeraj Ja-kob 12. — Ljutomer: Lepoša Amalija 12, Nedok Eduard 12. — Loka pri Zid. mostu: Esih Alojzija 12, Urgl Lovrenc 12, Prebevšek Jože 20, Horjak Angela 15, Hranilnica in poso-jilnica 12, Teršek Viljem 20, Kocijan Martin 20, Imperl Franc 12, Gorišek Jože 12, Brečko Mici 5, Potrč Slavko 24, Jurman Ivo 12. — Loka pri Žusmu: Lipovšek Ignac 12. — Sv. Lovrenc na Dr. polju: Fošnarč Martin 12, Dolenc Jožef 12, Pulko Anton 12, Medved Jožef 6, Drevenšek Rudolf 12, Sagadin Simon 12, Galun Marija 3, Peršuh Rozika 12, Drevenšek Jožef 12. — Sv. Lovrenc na Pohorju: Obronek Ivan 15, Pavlič Rozina 12, Planišič Ivan 20, Arih Rupert 12, Skerbinjek Štefka 12, Schweiger Paul 15, Urh Ma-rica 12, Brezočnik Marjeta 12, Petrič Lojzka 12, Brezočnik Marica 6, Ladinek Ivan 12, Pečovnik Valentin 12, Osvald Cita 12, Kušer Ana 20, Pajtler Jurij 12, Paulič Jakob 12. — Mačkovci: Panker Karl 12. — Majšperg: Simon Mohorko 12. — Makole: Šegula Franc 12, Črnoга Elizabeta 12. — Mala Nedelja: Bohanec Jožef 10, Belak Ana 12, Žnidarič Ferdo 12, Štuhec Franc 6, Gerlica Franja 3, Magdič Matilda 12, Murkovič Franc 20, Vrbnjak Janez 12, Hanžel Lovro 6, Dekliška zveza 72, Šalamun Anton 12, Vrbnjak Franc 20, Jureš Franc 12, Gerlica Alojzija 6. — Mala Reka: Agrež Martin 15, Lobnikar Anton 15, Breznikar Uršula 12. — Marenberg: Weingerl Stanko 20, Mašek Avgust 10.50, Bukovnik Liza 12. — Maribor: Šlamberger Marija 12, Hebar Rudolf 12, dr. Josip Som-rek 30, Nieferral Rudolf 20.50, Šket Roza 12, Žilnik Jože 12, Petrovič Marija 6, Izobra-ževalno društvo Lajtersberg 20, Jug Franjo 20. — Devica Marija v Polju: Zerak Neža 12, Jankovič Pavel 12, Zupančič Terezija 12, Brodnjak Marija 12, Špeglič Katica 12, Brglez Ignac 12. — Marija Snežna: Tepeh Pavel 12, Repolust Janez 12, Pivec Genovefa 12, Veziak Franc 6, Rajšp Ludovik 6, Šumandl Karol 12, Cehner Jožef 6, Rolla Marija 6. — Sv. Marjeta ob Pesnici: Žugman Franc 12, Kirar Jožica 20, Ogrizek Ana 10. — Sv. Mar-jeta pri Moškancih: Janžekovič Alojz 15, Rižnar Franc 6, Prelog Barbara 12, Fistravec Franc 12, Ožinger Micika 20, Kelenc Jožef 12, Krajncič Ivan 6, Zupanič Ivan 6, Bezjak Mihael 12, Kelc Anika 6, Vaupotič Jože 12, Lovrenko Franc 24, Jurman Anton 12, Ko-larič Ivan 12, Petek Marjeta 20, Meško Jakob 6, Petek Franc 12, Lobenwein Ivan 6, Brumen Anton 12, Vrelenc Franc 6. — Sv. Marko — Ptuj: Rožmarin Ivan 12, Horvat Elizabeta 12, Petek Jakob 6, Štrafela Franc 12. — Sv. Martin na Pohorju: Sinko Franc 20, Rafolt Liza 12. — Sv. Martin pri Vurbergu: Kumes Ignac 6. — Mavčice: Prosvetno društvo 20. — št. Janž — Sv. Neža: Habes Antonija 3, Paradiž Štefan 12, Senica Francka 12, Špalir Marija 12, Doler Franc 3, Rogina Alojz 12. — Mežica: Libnik Tomaž 12. — št. Miklavž nad Laškim: Čebašek Jakob 12, Miložič Štefka 6. — Sv. Miklavž pri Or-možu: Viher Alojzija 12, Kosi Alojz 12, Zadravec Alojzija 12, Habjanič Terezija 12, Plohl Ivan 3, Plohl Alojz 12, Kaplanija 84, Plohl Vincenc 12, Vrbnjak Fr. 12. — Mirna peč: Zore Anton 20. — Vel. Mislinja: Uršej Vinko 12, Uršej Helena 10, Mežnar Franciška 20, Smonkar Anton 12, Vanovšek Franc 12, Korošec Jožef 6, Sinreich Josip 12, Mencinger Anton 6, Šauperl Ivan 6, Urbancelj Bogomir 12, Vanovšek Franc 20, Denovnik Karl 3, Razbornik Franc 12, Čas Bernard 6, Pušnik Anton 6. — Mozirje: Atelšek Janez 20, Bark Matilda 20, Brezonik Marija 12, Brinovšek Jože 12, Brezovnik Neža 12, Čepak Ivan 12. — Murska Sobotna: Martinišče 40, Ružič Franc 12, Legen Ivan 6. — Muta: Vnuk Franc 6, Traunčkar Ivan 4, Verdinek Ludvik 20, Črešnik Eliza 12, Hurt Franc 40, Verdinek Franc 12. — Našice: Kopolšek Franc 12. — Nazarje: Papež Anton 12. — Nova cerkev: Po-hajač Franc 5, Topolšek Franc 3, Urlep Jakob 6, Makošek Anton 12, Srebot Angela 6, Ternovšek Franc 3, Lebič Alojz 12.

Prezvzišenemu gospodu, gospodu škofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču ob tridesetletnici njegovega vladikovanja v Ljubljani.

*Poglejmo naše zvezdè, kako kvišku gredò,
poglejmo, odkod naši veliki možjè rastó!
Iz naše zemlje ženo, brez širokih mejá,
in še iz neusahle vere v Bogá.
Skrb jim zibel poganja s trdo rokò,
pogrinja za spanec, a postilja trdò.
In kadar se v veliki svet je utrgal iz gnezda rodnega ptič,
„Sin, molí in delaj!“ v pozdrav in slovo in drugega nič.
Takole, glejte, naše zvezde kvišku gredo,
takole, glejte, naši veliki možje rasto . . .*

Mož na višavi!

*Ko nam stotero je drugih gonobil
teh časov in krajev stotero kríž,
kje Ti si dedoval, kako pridobil,
da v letih kot stober in po delih kot Krez bogato stojiš?*

Mož na višavi!

*Povej nam za čudežna vrela,
ki pil si iz njih, da do danes ni uvela
sveta sila Tvojih mladih svečeniških sanj?*

Mož na višavi!

*Janez Salomin, ljubljeneč Gospodnji,
mar mu le sličiš, ali res brač Ti je rodni,
da se kakor v zrcalu spovračaš vanj?*

*Ápostol ljubezni in bridke iz ure v uro samozataje,
z zarjo srebrnih las venčan, novo blagovest učiš;
To samo življenju vrednost daje,
kolikor boš ljubil, kolikor trpiš!
Ali glorijske na svetu ni je slaje,
kakor na ramah je starih, trudnih
— a nedolžnih — Gospodov kríž!“
Vladika Ánton Bonaventura! Áve!*

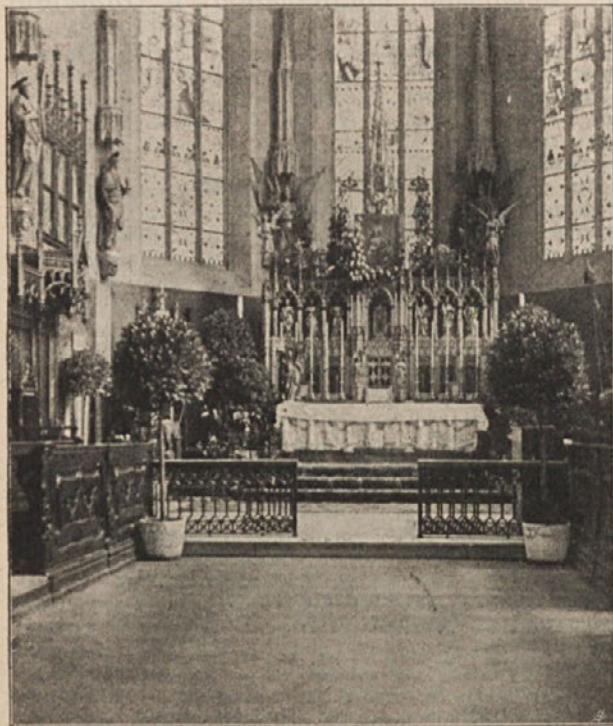
Tako je povedal veliki naš umefnik dr. Ivan Pregelj v proslavo apostolu, učitelju in vojskovodji našega naroda.

Škof Ánton Bonaventura se je rodil 29. maja 1850 v Begunjah na Gorenjskem, blizu Marije Pomagaj. Ko mu je bilo 31 let, je postal kanonik v Sarajevu. Ljubljansko škofíjjo je prevzel 22. maja 1898.

Tridesetletnico njegovega škofovanja je slavil ves narod, ker je škof Ánton Bonaventura oče našega preroda.

ZNAMENITE LAVANTINSKE CERKVE.

V zadnji številki je »N. d.« prinesel kratek pregled zgodovine Lavantinske škofije, v tej številki pa podamo nekaj slik in podatkov o nekaterih posebno znamenitih starejših cerkvah naše škofije. Te cerkve so pomniki iz davnih časov in predstavljajo veliko umetniško vrednost. Radi neprestanih ogrskih in turških napadov se pri nas umetnost ni mogla razvijati, kakor je drugod, vendar na zadnjem mestu nismo, in našim pradedom gre čast, da so kljub gospodarskim krizam in neštevilnim sovražnim napadom tako požrtvovalno skrbeli za lepoto hramov božjih in ohranili čut za lepe umetnosti.

Glavni oltar v mariborski stolnici.

obliko. Tudi na zapadni strani, ob stolpu je bila cerkev v 15. stoletju podaljšana po priliki za toliko, kolikor prostora zavzema sedaj pevski kor. Najbrž po velikem požaru l. 1512 so presvodili glavno ladjo in jo nekoliko zvišali. Stolnica je še večkrat pogorela, zlasti 1601, ko se je zrušil zvonik in padel na južno stransko ladjo ter predrl obok. L. 1792 je strela poškodovala zgornji del stolpa ter so ga morali znižati za 19 m.

1. Mariborska stolnica.

Slika v majski številki »N. doma« nam jo predstavlja od severoiztočne strani. Sedanja oblika je dobila cerkev med leti 1885—1889, ko so jo temeljito popravili, ker se je od starosti že hotela podreti. Stavba ima dolgo zgodovino za seboj. Postaviti jo je dal najbrž okoli leta 1150 Otokar Traungavski, ki je štiri leta poprej podedoval Maribor z obširnim ozemljem. Prvotna cerkev je bila postavljena v takrat običajnem romanskem slogu, imela je že od kraja tri ladje, a neobokane. Duhovnišče ali prezbiterij, ki nam ga predstavlja naša slika, je postavljen v 15. stoletju, prejšnji je bil manjši ter je imel zakroženo ali štirioglo

2. Celjska opatijska cerkev.

Tudi početek te cerkve sega v sivo davnino. Na razvalinah starorimskega mesta Celeja je savinjski mejni grof Gunter naselil svoje pod-

ložnike iz Furlanije ter ustanovil trg in cerkev pred 1140. letom. Patron sv. Daniel spominja na furlanski vpliv, ker tega starozakonskega preroka so od nekdanj častili v Furlaniji in mu stavili cerkve. Prvotna cerkev je sedanja srednja ladja. Pozidana je bila v romanskem slogu. Ob času celjskega gro-

fa Hermana I. ali II. med 1379 in 1413 so jo povečali in ji dali gotsko obliko. Leta 1413 je bila končana kapela Treh Kraljev, sedaj kapela Marije sedem žalosti. Marmornat velik oltar je lepo benečansko delo iz leta 1743. Cerkev je bila v srednjem veku poslikana, ker so o neki priliki še našli pod ometom ostanke stare slikarije.

3. Minoriti v Ptuju.

Ta samostan je najstarejši v lavantinski škofiji, vse druge je zatrla roka cesarja Jožefa II., le temu je prizanesla, ker so minoriti prevzeli upravo nove župnije za slovensko okolico. Nastal je ta samostan po l. 1250. Najstarejši del je prednji del cerkve s sedanjo sakristijo za velikim oltarjem. L. 1668 je bila glavna ladja obokana in povišana, 1689—1691 pa napravljeno sedanje krasno pročelje v baročnem slogu, nedvomno najlepše, kar jih imamo v Sloveniji v tem slogu.

4. Sv. Trojica v Slov. goricah.

To je nedvomno največja in najlepša cerkev Slovenskih goric. Kjer sedaj stoji mogočna stavba cerkve in frančiškanskega samostana, je v starodavnih časih stal grad, ki je pa pozneje izginil, le ime »Gradišče« je še spominjalo na nekdanji grad v staroslovenski dobi. Tu so ljudje leta 1631 postavili leseno kapelico v čast Sv. Duhu, ki je postala kmalu pretesna, ker se je to svetišče ljudstvu nenavadno prikupilo. L. 1636 je sekovski škof blagoslovil temeljni kamen za novo stavbo, katero so dozidali do l. 1643 ter jo posvetili presv. Trojici, okoli cerkve se je razvil trg,

ki je po njej dobil ime. L. 1663 so to cerkev prevzeli avguštinci, ki so se iz Radgone semkaj naselili. Med l. 1735—1740 so avguštinci povečali in prezidali cerkev do sedanje oblike. Zidana je v takrat običajnem »baročnem« slogu, ki ljubi velike prostore, bogat lišp in nenavadno zavihane figure ter okrogle linije. Novo cerkev je posvetil sekovski škof l. 1772. L. 1779 so začeli staviti dva stolpa in veliki oltar, tretji stolp je bil postavljen šele proti koncu 19. stoletja.

Posebno lepa je podoba presv. Trojice na velikem oltarju. Izročilo pravi, da jo je napravil neki luteranski slikar, pa se mu je slika tako dopadla, da se je spreobrnil.

L. 1787 so morali avguštinci zapustiti samostan, pa so še nekaj časa kot svetni duhovniki upravljali svetišče, l. 1854 so se semkaj naselili frančiškani ter prevzeli upravo župnije.

5. Ptujška ali Črna gora.

Ta veličastna cerkev se sme po pravici imenovati kraljica med gotskimi cerkvami lavantinske škofije. Ljudska domišljija jo je okitila s celim vencem zanimivih pripovedk. Ptujskogorsko cerkev so dali postaviti

Notranjščina cerkve pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

ptujski gospodje in celjski grofje po priliki od 1400—1420, nekateri deli so še poznejši. Obe imenovani rodovini sta najslavnejši v naši spodnještajerski zgodovini in sta kmalu potem izumrli, lepa stavba pa bo še poznim rodovom pričala o njuni darežljivosti in vnemi za lepe stavbe. Cerkev ima tri

enako visoke ladje, ki jih delijo drugo od druge vitki slopi ali pilastri. Kipi na pročelju in tudi znotraj na oltarjih so prvovrstne umetnine. Zlasti je zanimiva velikanska skupina nad glavnim oltarjem. Okoli Matere božje z Detetom se stiska pod njen plašč 79 oseb obojega spola, med njimi so izvorni obrazi celjskih grofov in ptujskega gospoda ter drugih, okoli 1409 živečih znamenitih oseb na slovenskem jugu.

Ptujska ali črna gora.

OB PETDESETLETNICI SILVINA SARDENKA.

(Marija Štupca.)

Kar svojega je Sv. Duh okrilil,
lepo je bilo in lepo ostane.

(Daritev.)

I.

Z zlatom primerjajo petdesetletnice, zlat jubilej imenujejo petdesetletnice mašništva, poroke itd. Zlat jubilej pa tudi lahko imenujemo petdeseti rojstni dan našega pesnika Silvina Sardenka. Kakor petdesetletno drevo rodi najlepši in prebogati sad, tak je naš pesnik. Sad njegovega drevesa je res zlati sad poezije. Nežna šolska mladina se ga veseli, mladenke in mladeniči se radujejo teh pesnitev, pa tudi tisti, ki sta ga zresnila življenski boj in znoj, se rad poglobi v proizvode duše pesnika Brezmadežne.

Že z rojstnim letom 1878, ki je bilo jubilejno leto druge desetletnice Lurške Gospe, je bil Silvin Sardenko kakor določen za pesnika Brezmadežne. Mati njegova, preprosta, mila, ljubezniva, je bila kot deklice po-

Glej sliko Silvina Sardenka v marčevski številki.

božna, vneta cerkvena pevka. Severno od Ljubljane, pod Šmarno goro »leži samotna zala vas: Zapoge, ki Stvarniku, ko hitel je čez loge, iz rok je padla; kjer je držal prst, pognala cerkev je iz hišnih vrst.« V tej cerkvi, ki je po stari legendi padla iz Stvarnikovih rok, je mnogo let pela pesnikova mati. Stari organist Jakob Burja je znal prav lepo uglašati strune in speve z namenom, da uglašča tudi duše za Boga. Mati je često pravila sinu:

»Kaj z njim sem pesmi deklica prepela!
In ko sem z doma morala sirota,
Marijina je pesem bila dota.
Za praznik vsak se mi je duša vnela.«

Revna nevestica je bila Sardenkova mati, a bogato je bilo njeno srce, bogato lepih čednosti; zlate so bile njene roke, ki se niso zbale nobenega, še toli težavnega dela; imela je pa še bogatejši zaklad v svoji bistri, jasni glavici; saj je znala nad sto pesmic peti na pamet. Preselila se je po poroki na Ježico; to je prva vas in postaja zunaj Ljubljane ob kamniški železnici.

V tej ljubeznivi vasi se je narodil 15. junija 1878. leta naš pesnik. Bil je uprav praznik Božjega Telesa. Sava je slovesno šumela, »In bliskoma so na Šentjurskem griči zvonovom pesem trgali topiči, Med rožami, med mlaji belimi, med hvalnicami je veselimi prihajal v zlatu: src in duš Vldar. Ob naši hiši stal je zanj oltar. — Prav tik oltarja znotraj v beli sobi, v molitvi tihi pol in pol v tesnobi izvil se vzdih je — Stvarnik ga je čul — kot bi se rahel cvet iz čaše vsul: Posavju bil je rojen nov Posavec.« — Tako pesnik sam popisuje svoj vstop v to solzno dolino in vpraša:

»Nemara takrat v logu pel je slavec?«

Sredi junija že vtihne slavčeva pesem vsaj podnevi. Le ponoči ali v ranem jutru še gostoli ta nebeški pevec.

»Ne, niso slavci peli pesmi bele,
na vrtu so jo lilije dehtele.
Pod vernim človek sem rodil se krovom,
med petjem in med blagoslovom.

Kaj je molila Sardenkova mati tiste trenutke? Njeno molitev je slišal Kralj nebes in zemlje; ne Rojenice in ne Sojenice niso bile na hišnem pragu, marveč angeli so priplavali iz šatora svojega Kralja in prinesli zlato pero in bele lilije pa tudi drugo snežnobelo cvetje na okno mlade matere za njenega Lojzeka. Da, Lojzek naj bo, saj bo čez nekaj dni Alojzijevo, in Gospodov naj bo, saj je Gospod sam prišel k naši hiši, da Mu ga že prvi trenutek življenja darujem za vse življenje, tako je molila mlada, srečna, danes presrečna mati.

»Duh božji veje, kadarkoli hoče,
odkod in kam, ni vedeti mogoče.«

Tako popisuje pesnik sam darove, ki mu jih je Bog naklonil ob rojstvu; najbolj naglašča pesnik sam »verni krov«; da, globokoverna, pobožna je bila mati, prav tak oče malega Lojzeka. Še hčerko jima je dal Bog, da bo nekdanj dobra Marta svojemu bratu duhovniku.

II.

Trnovo si krono vzel in križ,
da se z mojo dušo zaročiš.

(Daritev.)

Tiho, v ljubeznivi preprostosti so tekla detinska leta našemu pesniku. Ni bilo obilice vsega dobrega pri hiši, družinica je vedela, kaj je pomanjkanje; tudi stisko, zaničevanje in preganjanje so okušali Merharjevi. A nista bila nepotrpežljiva ne oče ne mati; in ob teh zvezdah sta se učila otroka tiho potrpeti. Še več. Mlada mati je lajšala gorje svojemu možu in otrokoma s sladkimi pesmicami in tako je bil mali raj v družinici kakor pesnik sam popisuje:

»Na Ježici so v novem bivališču
razlegale se pesmi kot v svetišču.
Zapeli smo si, če smo bili gladni,
in če smo tožni bili, smo zapeli;
zapeli smo, če vsem smo bili zadnji,
če smo pobožni bili, smo zapeli.
Vesela bodi, če te preženó;
na božje gnezdo, golobica zleti!
Vesela bodi, če te prenesó;
na božjem vrtu, roža, dalje cveti!
O verna mati z vernimi otroki —
in med in mleko jim cede potoki.«

Da, potok sladkosti in najčistejšega veselja se je zlival v mlade otroške duše kakor v srce presrečnega očeta.

Pa kakor je Zveličar hotel in moral trpeti, predno je šel v svojo slavo, tako često izvoljenci Gospodovi. Bog jih šola v ognju trpljenja. Slomšek pravi: »Blagor možu, ki je vajen težkega jarma z mladih dni.« Ni še bil Lojzek pri prvem sv. obhajilu, že je potrkala smrt na očetova vrata. Po kratki bolezni so nesli očeta v grob. Mlada vdova je ostala sama z malima otročičema. Bila je taka žalost pri hiši, da še črni kos ni več pel na vrtu od tistega dne. In mati je žalostna rekla: (otrokoma)

»Poslej bo solza mi po licu tekla,
dokler ne kane v rani grob za njim,
ki ni povedal, komu vas pustim.«

In ko je mali Lojzek videl svojo mater tako žalostno, je začel umevati Mater Doloroso, ki so jo sosedomi pri Čamru imeli zunaj pri hiši nad oknom v mali votlinici. Četudi še majhen, se je večkrat ustavil pred kipom in razmišljal, kako »molče v naročju je držala Sina«. —

V otožni zarji ranjene mladosti
oziral sem se nanjo tolikokrat;
napil sočutja sem se in bridkosti:
Gospe postal sem sin in Sinu brat.

In ker je v sami mladosti okusil toliko dušne boli, zato je postalo njegovo srce sočutno, rahlo za tujo bôl.

»Trpini moji so postali bratje,
nikoli nisem bil brez njih nikjer.«

(Dalje bo sledilo.)

ROPARSKI POGLAVAR.

(Povest. Po Jos. Eckerskornu. Z dovoljenjem »Missionsdruckerei, Kaldenkirchen, Rhld.«)

(Dalje.)

»Gospodje so se dobro najedli in zdaj si počivajo.«

»Kje? Kje?«

Džon ji je odgrnil skrinjo in jih pokazal: »Tu so gospodje!«

Paza je kriknila in odskočila, ko je zagledala roparje zvezane in z zamašenimi usti.

»Poslušaj, Paza«, je rekel Džon; »razbojnike smo ujeli in jih bomo izročili sodnikom. Ampak ti bi morala biti tudi kaznovana!«

Paza je pomežiknila, raztegnila usta in se začela cmeriti in tuliti, da so ji solze tekle kakor dež.

»Acena je prosila zate, ker si ji bila dobra. Zato lahko greš, kamor hočeš. Nič ti ne bomo storili.«

»Acena!« se je razveselila Paza in jo iskala, da bi jo objela. Ravno v tem je Acena vstopila z gospodično Elen. Ko se je zamorka najokala in nasmejala, je odkobacala v kuhinjo in sedla; tu je premišljevala o čudnih izpremembah.

Mojado je odšel k prepadu po Cora. Z nožem v roki je stopal za njim in ga prav tako neusmiljeno porival navzgor, kot je malo prej Coro porival Elen navzdol. Ko je Coro prišel v hišo in videl, da so tovariši zvezani, je krvavo zasekal poglede v Džona in Mojada.

Acena je peljala Džona še v gornje nadstropje, da je rešil ostale ujetnike. Neki star trgovec, ki se je razjokal od sreče in hvaležnosti, je Džonu po vsej sili stisnil tisoč dolarjev v žep. Džon se je odločno branil, vendar se je nazadnje vdal:

»Zase jih ne rabim«, je dejal, »toda za nekoga drugega jih bom.«

Pripravili so se za odhod. Razbojnike so toliko razvezali, da so mogli hoditi; tudi usta so jim odmašili. Komaj da je mogel Coro spet govoriti, je začel divje rohneti in preklinjati.

»Gorje vam! To boste dražo plačali! Kdor se nad Risovimi ljudmi spozabi, ne uide maščevanju! Ne bomo dolgo zvezani, zapomnite si to!«

Tudi drugi razbojniki so sikali kletvice in se penili v onemoglosti.

»Molči!« je zažrmel Džon nad Corom. »Strahopetci vi! Duhovnike in ženske morite!«

»Da-a!« se je zakrohotal Coro. »Že vemo, za koga morimo duhovnike. Toda to ti že danes povem: prihodnjega farja, ki ga bomo ujeli, ne bomo več zaklali, ampak križali ga bomo! Križali! To ti prisegam, ti —«

Dalje ni prišel. Mojado ga je z debelo vrvjo tako oplazil po obrazu, da je zabrizgala kri.

Črevljarček se bo ženil!

Ko je prišla čudna procesija od »Hudičevega gnezda« v mestece Sučo, so ljudje drli od vseh strani, da vidijo strašne razbojnike. Ljudje so jih hoteli kar sami soditi in pobiti. Policiji se je komaj posrečilo, da jih je še žive spravila v ječo.

Vse je občudovalo junaška rešitelja Džona in Mojada. Česar niso mogli ne vojaki, ne orožniki in ne policisti, to sta izvršila ona sama! Kjer-

koli sta se pokazala na cesti, so ju pozdravljali in gledali kakor junaka iz pravljic.

Gospodična Elen je bila tako slaba, da je morala v mestno bolnico, da bi okrevala. Acena je ostala kar pri nji, da bi ji stregla in pomagala usmiljenkam, ki so oskrbovale bolnišnico. —

Zmračilo se je in ulice so se spraznile. Tedaj sta srečala Džon in Mojado samotnega potnika, ki je nosil citre pod pazduho. Hipoma je obstal in kriknil:

»Kaj?! Gospod Zagorec? Mojado? Vse mesto govori o vama! Junaka! Slava vama! Slava! Slava! Toda kdo še pomisli name, reveža! In vendar sem bil jaz tisti, ki sem vama pokazal pot k slavil!«

»No, Fusta, kako gre še kaj tebi?« ga je spoznal Džon.

»Tako — tako — la, la!« je vzdihnil Fusta.

»Kaj počne Anita?«

»O, Anita je prelepa, sladka roža!«

»Kdaj pa bo poroka?«

»Ojej! — Tašča, gospa bodoča tašča!«

»A tako! Tašča je torej še vedno proti poroki?«

Črevljarček Fusta je globoko vzdihnil.

»Koliko ti manjka za poroko?«

»Mnogo, mnogo!« je odvrnil Fusta. »Dvesto dolarjev!«

»Pelji me k tašči«, ga je pozval Džon. »Pelji, le pelji! Ne bojim se, da bi me polila z vodo.«

Začuden je gledal Fusta in ubogal. Še bolj začudena je bila gospa, ko sta prišla tujca s Fusto. Džon ji je na kratko razložil, zakaj je prišel, in jo vprašal:

»Ali ljubi Vaša Anita gospoda Fusta?«

»Da, gospod!« se je zaslíšal deklinški glas iz kota. Mati je strogo pogledala in dejala:

»Fusta je siromak; takemu svoje hčere ne morem dati.«

»Če Vam pa takoj odštejem tisoč dolarjev, ali hočete napraviti v osmih dneh poroko?«

Fusta in Anita sta zajecjlala od veselja, mati pa je rekla:

»Gospod, ali si delate norca?«

»Gospa! Čisto resno. Dolžnik sem gospodu Fustu.« Odštél je tisoč dolarjev, ki mu jih je dal rešeni trgovec. Zdaj je bila gospa seveda zadovoljna, napravili so ženitovanjsko pismo in v enem tednu sta bila Fusta in Anita srečen par.

Ušli so . . .

Advokat Avelo je bil voditelj mehikanskih katolikov. Svojo pisarno je imel v glavnem mestu, v Mehiki. Ni bil bogat, ker je bil pravičen in krščanski mož, ker je bil advokat revnih in preganjanih. Bil je najimenitnejši katoliški govornik v Mehiki.

K njemu je prišel Džon z Mojadom in Aceno, da bi vložil tožbo proti roparskemu poglavarju Risu in njegovim razbojnikom. Dolgo pot so prehodili od mesteca Suča do glavnega mesta.

Advokat Avelo si je vse zapisal, kar mu je pripovedoval Džon. Ko pa mu je povedal, da je pater Jožef umorjen, je planil Avelo s stola in bulil v Džona:

»Umorjen?!« je zavpil.

»Našel sem njegove ostanke v »Dolini smrti«; evo, tu je njegov misijonarski križ!«

»Toda priče! Priče! Sodnija hoče priče«, je drhtel advokat.

»Priča je tu«, je pokazal Džon na Aceno. Zdaj je Acena pripovedovala, kaj vse je videla in slišala pri roparjih. Advokat je sestavil protokol o vseh zločinih Risove družbe.

»Takoј moram dobiti zaporno povelje za Risa«, je zaključil Avelo.

»Počakajte me le kratko uro, prosim!«

Sodniki so Avela visoko spoštovali; zato se je še prej kot v eni uri povrnil s sodnijsko odredbo: kdorkoli dobi Risa, ga ima pravico ujeti in pripeljati pred sodnike. Vendar pa je bil Avelo mrk in je porinil pred Džona najnovejši časnik:

»Čitajte to-le! Prepričali se boste, kake razmere so pri nas v Mehiki!«

Džon je čital glasno:

»Pravkar nam poročajo iz Suča sledeče: Nedavno sta neki Amerikanec in neki Indijanec ulovila roparje v Hudičevem gnezdu in jih — osem — oddala v ječo v Suču. Na čisto nerazumljiv način so roparji nocoj ponoči ušli iz zapora. Prebivalstvo je silno razburjeno. Ni verjetno, da so imeli ubegli roparji kake prijatelje med tamkajšnjimi meščani. Zato je tem zanimivejše vprašanje: kdo jim je pomagal, da so pobegli? Ljudje si šepetajo čudne reči . . . da so zelo visoki gospodje v zvezi s tem begom. Mi javno vprašamo: Kje so krivci, ki so pomagali zločincem, da uidejo roki pravice??«

Vsi so se spogledali.

»Tako je, vidite!« se je pomiril advokat. »Vemo, kdo so ti visoki gospodje. Poznamo Pira in njegovo društvo!«

Prej ko so se razšli, se jim je Avelo zahvalil za dragocene podatke.

»Vidim, da ste prepričan katolik. V kratkem bomo imeli blizu Toluके katoliški shod. Kraj in čas vam bom pismeno sporočil, kajti — žalibog — v teh meksikanskih razmerah se moramo skrivati in se skrivaj pripravljamo za ta dan. Vabim vas in vašega prijatelja, da se udeležita tega zborovanja. Čuli boste naše govornike, med njimi ognjevitega patra Antona.«

Džon je radostno obljubil in poslovili so se.

Ris.

Po divjih skalnatih stezah mehikanskih planin so se vračali. Acena je plezala tako spretno kot njen oče. Ni se ji vrtelo v glavi, kadar so hodili tik ob neizmernih strmih prepadih. Nekoč pa je le za las še ušla smrti. Ko je hodila kot prva, so jo za neko skalo nenadoma napadli ogromni orli. Le sreča, da jo je oče še v pravem času došel in z nožem razgnal nevarne ptice.

Oddahnili so si in si počili. Džon je pogledal skozi svoj daljnogled in dolgo motril skalovje na drugi strani soteske.

»Mojado, poglej še ti! Kaj je tam tista črna pika?«

Mojado je gledal dolgo.

»Predaleč je še. Prepoznavam nekega moža. Proti nam prihaja.«

»Kje ga bomo srečali?«

»Pri brvi spodaj, mislim.«

»Ali ni oborožen?«

»Ne vidim še.«

Nadaljevali so pot k soteski in proti brvi, ki je vodila nad prepadom, globokim več kot sto metrov. Džon je spet pokukal skozi daljnogled. Zdaj pa se ni mogel premagati in je vzdiknil:

»Mojado! Zdaj, zdaj poglej!«

Mojado je gledal spet dolgo in rekel potem čisto mirno:

»To je Ris.«

»Ali si trdno prepričan?«

»Poznam ga.«

»Kdaj pridemo do brvi?«

»Kmalu jo zagledamo.«

»Potem je moj!« je vzdiknil Džon. »Kaka sreča, ki mi ga je pripeljala pred nos. Hitimo!«

Komaj nekaj minut je minilo, ko so prišli do ravninice v skalovju, ki je bila zaraščena z grmovjem. Od te skale je vodila ozka brv, privezana na vrvi, čez globoko sotesko. Z druge strani se je približal Ris brez puške.

»Ti ostani pri Aceni«, je rekel Džon in dal Mojadu svojo puško.

»Gospod, ti hočeš sam čez preperelo in gnilo brv?«

»Nimam časa za razmišljanje. Biti moram še pred njim na drugi strani.«

Džon je odhitel na brv, Mojado je skrtil Aceno v votlino med skalovjem, kjer je pokleknila in molila.

Ko je stopil Džon na brv, so zaječale vrvi in se bolno napenjale; tupatam se je katera že trgala, da je Džon plašno pogledal v megleno globino. Vendar je prišel srečno na drugi kraj.

Medtem je prihajal tudi roparski glavar Ris vedno bliže. Bil je plemenite, močne rasti, s temno brado in v bogatem oblačilu. Tak je obstal pred Džonom, ki ga je ostro gledal.

»Kaj tako zijaš v me?« ga je Ris osorno ogovoril.

»Odkdaj Risu ni po volji, če ga gledajo?« se je predrznil Džon in pazil na vsako Risovo kretnjo.

»Ris? — Ti me poznaš? To je tvoja smrt!« Bliskovito je pograbil nož, da bi ga sunil Džonu v prsa. Prav tako hiter pa je bil Džon in ga udaril po roki, da mu je odletel nož. V naslednjem trenutku sta se sprijela; začela se je strahovita borba.

Mojado ju je gledal: kar je bil Džon močnejši, je bil Ris hitrejši. Ležala sta na tleh; zdaj je bil Džon na vrhu, potem spet Ris. Tedaj je opazil Mojado, kako poriva Ris svojega nasprotnika vedno bolj proti prepadu; Džon je bil v največji nevarnosti. Že mu je hotel Mojado na pomoč, tedaj je zagledal zgoraj na vrhu dva, štiri, osem, dvanajst moških, kako letijo po bregu navzdol — svojemu poglavarju na pomoč. Bili so Risovi roparji, ki so prišli po drugi poti k brvi, kjer je bilo dogovorjeno, da se bodo z Risom sešli. Vsi so bili do zob oboroženi in ko se je zadnji prikazal, jih je bilo gotovo več ko trideset.

(Dalje bo sledilo.)

Naši dobrotniki: Gdč. Mastnak Josipina, Ljubečna — Celje 10 Din; g. Gologranc Konrad, stavbenik, Gaberje — Celje 100 Din; g. dr. Andrej Veble, obl. odbornik, Maribor 30 Din; Neimenovan v Smolincih 10 Din; dekleta in fantje iz Banovec pri Sv. Križu na Murskem polju 15 Din. Vsega skupaj 2.195 Din. Bog plačaj!

NAŠI GROBOVI.

Rajnemu dobrotniku g. Hinku Irgoliču v spomin.

(Pismo iz Haloz.)

S kolikim hrepenenjem pričakuje tebe, krasni maj, vse božje stvarstvo! Velikokrat je pa zakrito pred nami, da ne vidimo izredne krasote in se oziramo v svet s kalnimi očmi. Isto se godi v letošnjem maju z nami, ko nam je ta kruta smrt vzela iz naše srede sicer že v letih zrelega moža, vendar velikih dobrih del zmožnega g. Hinka Irgoliča iz Sodinjec pri Veliki Nedelji. Črno žalno je prigneno vse pred našimi očmi, tuže in bridkosti so polna naša srca, le cvetlice dvigajo nežne glavice, veseleč se, da bojo krasile gomilo moža, za katerim ne žalujejo le sorodniki, ampak gotovo vse, staro in mlado iz domače, a tudi iz okoliških župnij, celo v oddaljenih krajih togujejo premnogi. Dragi oče Irgolič! Tako smo vas vedno nazivali. Da, bili ste pravi oče ne samo svojih otrok, ampak tudi ubogim in potrebnim, sploh nam vsem, ki smo vas poznali. Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze, sirotam olajšuj gorje — to je bilo vedno vaše geslo. S skrbjo in trpljenjem s svojo ljubo ženo ste prišli do blagostanja, ki pa ga niste uživali le s svojci, ampak ga blagohotno delili z ubogimi. Tekle so solze ob vaši krsti, v potokih tekle ob vašem grobu in tekle bodo vedno ob spominu na vas. Vendar nas pa v tej bridki izgubi tolaži zavest, da ste zapustili sine in hčere, ki so vredni nositelji imena Irgoličev, ki bodo tudi nadaljevali očetove vrline. Solze in cvetje bo polagoma ovenelo in se posušilo, a sveže ljubezni goreče molitve za vas se pa vzdigujejo k prestolu Vsemogočnega, da Vašo dobroto in ljubezen poplača tam gor z večno ljubeznijo!

Slavo Miciki Stritar, podpredsednici D. Z. v Rajhenburgu.

Cvetela si kot rožica — bajne barve so pokrivalo Tvoj mlad obraz. Zdelo se nam je, da boš s svojo živahnostjo preživela še tisočere cvetke — a glej — prihitela je pomlad vesela — a Tebe žive ni več objela — le s cvetjem svojim venča zdaj Tvoj grob.

Kako tužno je 18. aprila brzel med farani Rajhenburga glas, da je Micika Stritarjeva odšla od nas. Čudno! Tako mlada, pa tako poznana po obširni župniji, med nami dekleti pa naravnost ljubljena! Kdo. Te je v naša srca tako vtisnil in priklenil? To je storila Tvoja iznajdljiva ljubezen do Marije, Tvoje blago srce, ki je bilo eno najbolj navdušenih za organizatorno delo — posebno še v Dekliški zvezi. To je storil Tvoj mili glas, ki je srebrno čisto donel prekrasne deklamacije v čast Brezmadežni, pa tudi srčno ponavljal pesmi Gregorčiča in ostalih pevcev slovenskega naroda.

Bila si podpredsednica naše Dekliške zveze. Oj kolikokrat — da, skoro pri vsakem mesečnem sestanku si nas razvedrila z deklamacijo ali govorom. Zнала si deklamirati, kakor izmed nas nobena. Tvoja živahnost in veselost na sestankih nas je primorala, da smo Te vedno občudovali in Te silno radi slišali. Bila si izvrstna igralka našega odra. Zadnjič si nastopila pri »Lurški pastirici« — tudi Ti si deklamirala prolog: »Lurškim romarjem«. Oj kako navdušeno si še zaklicala k Mariji: »Ozri se — ozri se Ti milo na me.«

In res, kmalu se je ozrla na Te; nebo je poslalo belih snežink — pokrilo ž njimi naravo — Tebe pa je sv. Neža, mučenica devištva, položila na bolniško posteljo ter Te pokrila z grozno odejo; neozdravljive jetike. V boleznih si zaupno dvigala svoji oslabei roki pred noge Kraljice Marije. Bila si pogosto obiskana od Jezusa v sv. Popotnici. Zelala si videti svoje družtvene sestre okrog sebe — in res, prihajale so kar trumoma — razgovarjale smo se o Mariji, o dekliških sestankih — o vrednosti zdravja. Imela si željo, še enkrat videti lurško Marijo v velikem oltarju — vsaj enkrat, da bi še njej v čast deklamirala. Celó v vročinskih blodnjah si deklamirala in klicala: »Le vsi k Mariji!« Dne 16. aprila Ti je Marija z Gračke gore poslala v slovo samega Boga Jezusa v sveti Popotnici, da Ti zadnjič mazili Tvojo dušo ter Ti postane Luč v temo groba. Čez dva dni postala si otrok Marijin za večno. Dospela si na svoj zaželeni cilj — nikdo ne more več kaliti Tvoje sreče.

Zaplakale pa so oči nas ostalih — zastava Marijine družbe se je skrila pod črno zagrinjalo žalosti. V petek, 20. aprila je bil Tvoj slovesen odhod iz rojstnega doma. Nikdar še nisi bila spremljana od toliko deklet. Bel pokrov krste je skrival Tvoje nežno telo in Tvoj duh je v zadnjič zaklical: »Oj z Bogom rojstna hišica — oj z Bogom oče — sestre — bratje — grem k svoji ljubi mami počivat.«

Vsa bližnja dekleta so Te spremljale od doma. Oddaljene pa so se zbrale v lurški cerkvi, odkoder smo skupno odšle z zastavo Mar. družbe, gospodom duh. voditeljem J. Zidanšekom ter pevkami, Tebi nasproti. Na Blanci smo se srečali — pa kakšno srečanje:

kar mraz nas je pretresel, ko smo Te zagledale — skrito v beli krsti, — nič nam nisi odzdravila kot je bila Tvoja navada, ampak nemo je molčal Tvoj mili glas. Pevke so Ti pred Marijino kapelico zapele: »Spomladi vse se veselili, solze pa so hitro rosile iz oči vseh navzočih. Nastal je molk — zaškripale so nosle — in že si bila na ramah svojih ljubih tovarišic in nesle smo Te v cerkev sv. Kancijana. Postavile smo Tvojo krsto v sredini cerkve in vse smo pokleknilo okrog Tebe — zastava nam je pa bila poveljnica — gospod duh. voditelj so pa peli sveto mašo za rešenje Tvoje duše; bila je izpolnjena Tvoja globoka želja: še vsaj enkrat biti med svojimi deklety zbrana.

Grob smo Ti ovenčale z belim cvetjem. — V cvetje si se nam skrila in izginila našim očem. V slovo na grobu so Ti govorili g. duh. voditelj Zidanšek, orisali Tvoje vzorno dekliško življenje — zanimanje za katoliške organizacije, končali pa: »Pridi Marija in sprejmi svojo vdano hčerko.« V imenu Dekliške zveze je ganljivo — materinsko skrbno — govorila predsednica domače D. Z., Anica Abram. Poslala Ti je v grob zeleno-beli venec — znamenje čistosti in upa — dar Dekliške zveze, obenem pa Ti zagotovila vedni spomin v vrstah deklet. V imenu Marijine družbe se je v ljubkih in mičnih besedah poslovala Malika Mirt — poklonila Ti šopek prvih cvetic za Teboj v grob. Zastava Marijina se je trikrat sklonila k Tebi — poljubila Tvojo krsto in zadoneli sta še dve žalostinki — pri besedah: Pmlad čez grob hiti — Micica pa v grobu spi — na njo pa čaka: Vstajenja pmlad«, smo se solzni ločili od Tebe.

Usahnila si po telesu — a Tvoje vzgledno življenje nam bodi zrcalo. Počivaš na solnčnem gričku pri sv. Kancijanu poleg svoje, že osem let pokojne mamice. Počivaj mirno! — uživaj srečo večno! — mi pa hočemo stražiti in venčati Tvojo gomilo!

Z Bogom! Na svidenje pri Mariji. — Tvoja Anica.

Senovo pri Rajhenburgu. — Uganka M—c rešena. Ko je v drugič izšlo solnce v cvetočem maju, nam je ovenela in za vedno povabila svojo glavo naša cvetka trpljenja — naša ljubljena Minka Bitanc, doma iz Senovega pri Rajhenburgu. Prvi petek v maju si že bila zagledala božje Srce v nebesih. Pokojna je bila hčerka vzornih, odločnih katoliških staršev. Že kot otroku ji je bil globoko vkoreninjen duh Kristusov in Marijin. Pa bila je globoka verska vzgoja za njo res edina tolažba, kajti še ko je bila učenka ljudske šole, že je dajala svojo desnico v objem kruti jetiki. Skozi celih deset let jo je ta vsiljivka mučila in ji pila kapljo za kapljo krvi. V bolezni do malega ni mogla nič iz svojega stanovanja — zato si je pa istega uredila kot kakšno prosvetno čitalnico. Vsa naša organizatorna glasila so bila v njeni sobi videti. Najdražji ji je bil »Naš dom«. Čitatelji — posebno ugankarji N. d. se je boste gotovo spominjali — saj je še v četrti številki N. d. kot reševalka ugank. Kljub težki bolezni jih je še sama sestavljala — pošiljala jih je pod imenom: M—c. Bila je članica Marijine družbe. Ogromno deklet je prišlo z zastavo iskat njenih ostankov na rojstni dom in smo jo tako prav slovesno izročile k oddihu v hladen grob. — Dragi Minka — počivaj v miru! — Ne zabi nas v veljsju večnem — ampak prosi, da hitimo za Teboj — po potu srečnem! — Tvoja

Francika Zupanc.

»Slovenska misijonarja Baraga in Knoblehar.« Ta knjiga nam v poljudni in zanimivi obliki opisuje življenje dveh velikih in svetih mož, ki ju vse premalo poznamo. Saj sta bolj kot kdorkoli proslavila Slovence in tuji narodi ju spoštujejo in povelčujejo. Knjiga je zelo lična, s slikami in velja s poštnino vred 7 Din. Naročajte jo pri: »Unio Cleri«, Ljubljana, Semeniška ulica 2.

Ubogi urednik! Nad stopeneset pisem je dobil ta mesec. Eni so udarili po njem, da N. d. nič kaj ni vreden; drugi so ga spet z dobrimi nasveti bodrili. Hvala Bogu, zanimajo se za list in vsi skupaj bomo že kaj napravili, čeprav nam je urednik od skrbi že kar bolan! Zdaj si je naprosil gđ. prof. Mar. Štupco za urednika »Dekliških gredic«, ki je to važno mesto že tudi prevzela. Še za »Fante pod lipo« si bo dobil posebnega urednika. Na svidenje torej, fantje in dekleta! Odslej pa pišite le na eni strani in prazen rob puščajte za poprave! Pisma pridejo prihodnjič — tudi tista, ki ste jih poslali maja!

Slomškove slike bodo dotiskane 15. junija. Visoke bodo pol metra na najfinešem kartonu. Pod sliko bo lastnoročno posvetilo prevz. g. knezoškofa msgr. dr. Karlina. Veljale bodo 25 Din; za naročnike »Našega doma« pa 20 Din. (Seveda le za tiste naročnike, ki naročnino plačajo!) Poverjeniki, ki bodo slike razprodajali, bodo dobili posebno pismo. Slike se naročajo pri upravi »Našega doma«; dobile se bodo pri Prosvetni zvezi in tudi v boljših trgovinah.

(Urejuje France Modrinjak, bogoslovec, Maribor.)

1. Enačba.

(France, Središče.)

$$(a - b) + (c - \check{c}) + (d - e) + (f - g) + (h - i) + (j - k) = X.$$

Besede pomenijo: a = del glave; b = del voza; c = žensko ime; č = predlog; d = krojaška potrebščina; e = žensko ime; f = darilo; g = ploskovna mera; h = domača žival; i = poslanec; j = prometno sredstvo; k = ostrina; X = ?

2. Zlogovnica.

(Josip Hočevnar, Grosuplje.)

Ap, bi, ca, ca, ca, či, da, i, kar, lo, na, ne, nec, ni, rde, riš, ro, spo, to, tis, va, ved, vi. — Sestavi iz teh zlogov 7 tri-, oziroma štirizložnih besed. Ako dobljene besede prav urediš, Ti povedo prve črke pisatelja, druge pa njegovo delo. Izmed urejenih besed je prva del cerkve.

3. Dve posetnici.

(Karolina Sotošek, Dovško.)

EMIL KRUTNIK

SISAK.

(Marija Praprotnik, Vuzenica.)

ANTON PAJKIČ

SELE.

Kaj sta moža po poklicu?

4. Črkovnica.

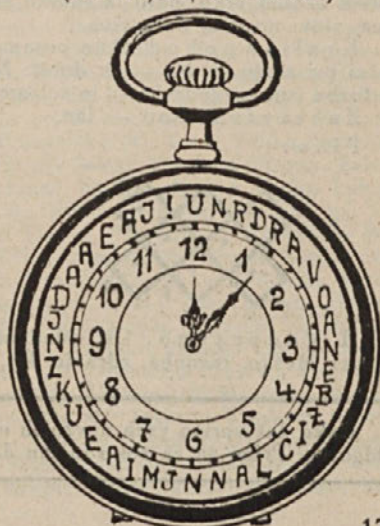
(Lovro Zgonc, Maribor.)

1.	a	a	a	a	a	a	a	a	
2.	a	a	b	c	č	č	č	č	e
3.	e	e	e	e	g	g	i	i	i
4.	i	i	l	i	i	j	j	j	j
	j	k	k	k	l	l	l	l	l
5.	l	l	m	n	n	n	n	n	o
6.	o	o	o	o	o	o	p	p	p
7.	r	r	r	s	s	s	s	t	t
8.	u	v	v	v	v	v	v	z	

Besede pomenijo: 1. slov. pesnika, 2. pokrajino v Jugoslaviji, 3. cvetlico, 4. oblačilo, 5. mesto v Sloveniji, 6. učni predmet, 7. praznik, 8. reko v Sloveniji. — V smeri debelo tiskanih črk bereš vodoravno ime pesnika, navpično pa naslova dveh njegovih pesmi.

5. Ura.

(Fr. Tanišek, Št. Andraž.)

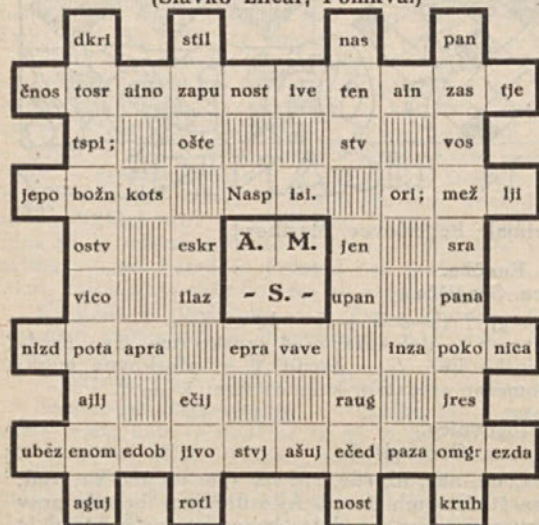

6. Skrivnosten napis.
(I. L., Prihova.)

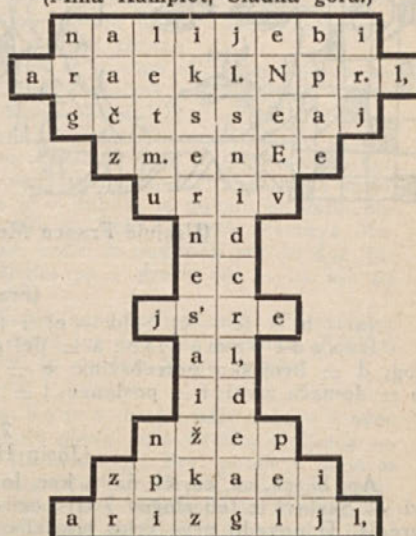
Etar beNe Job ov Soe na Nni e tan Mils imOn de VAn Ivo mo d.

7. Dva kraljeva pohoda.

(Slavko Žličar, Ponikva.)

(Miha Kamplet, Sladka gora.)

Pazi na simetričen lik!

Rešitve pošljite do 15. junija. Dva tistih, ki so naročnino plačali in bodo rešili vse uganke pravilno, dobita po žrebu vsak dve knjigi; eden tistih pa, ki bodo rešili vsaj 4 uganke pravilno, dobi pod istimi pogoji eno knjigo.

Rešitev uganek.

Šaljivke: Glas; oves pojesta, konj pa ne moreta; mrlič; sv. Gre—gor; oba sta modra.

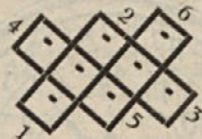
Dve posetnici: Cestni pometač, davčni upravitelj.

Črkovnica: Črke jemlješ iz navpičnih vrst. Najprej vzami iz prve vrste prvo, potem zadnjo črko, nato iz zadnje zadnjo in prvo črko itd. Dobiš: Vate, ljubljena mladina, stavi up svoj domovina.

Kraljev pohod: Ako posamezne zloge pravilno zvežeš, dobiš lep simetričen lik. Začni pri zlogu — Ne — in dobiš: Ne mara srečni svet solza, — trpinov ne umeje, — ko tožbe čuje — godrnja, — in solzam se le — smeje! Gregorčič.

Zastavica: Kap — lan.

Pike:

Dopolnitev:

Mladost, krepost, starost.

Dve križaljki: I. Vodoravno: Krt, rum, Ada, lok, Oto, Lot, osa, riba; frak. — Navpično: Predor, Rudolf, ata, kor, os, ta.

II. Vodoravno: Ost, Medvode, Fran Erjavec, obrežje, oko. — Navpično: Ksaver Meško, resnoba, zdravje, kri, meč.

Kako daš vpricho vseh navzočih enemu nekaj v roko, kar vsi vidijo, samo dotični ne? (Odgovor: Primi ga za roko in mu daj v roko — njegovo lastno uhol)

Ugankar kramlja.

Trezika, Rožički vrh. S tem, da sem zadnjič zapisal: »Še pošlji kaj«, sem povedal, da je nekaj soli v Tebi in da je od poslanega blaga nekaj dobrega ter da želim še kaj takega od Tebe. Kdaj pa priobčim, kar si zadnjič poslala, še sam ne vem, ker imam mnogo snovi, ki je prišla prej. Zato potrpi! Janko Vrbnjak. Pesem le pošlji. Samo spiši jo na poseben list in le na eno stran s črnilom. Janez Novljan. Ali ne moreš spraviti skupaj kaj boljšega? Marica z Brda. Hvala za poslano vrstico! Zopet ena več med nami. Dobrodošla! Žvela! Štefan Ducman. Pošlji več, da bom imel kaj izbirati. Matija Bobnar. Pravilno rešene si zadnjič poslal le tri šaljivke. Vse šaljivke pa štejem kot eno uganko. Če dobro pogledaš, najdeš v zadnji številki tudi to zapisano. — Uganke pa še sestavljaj in pošlji. Neža Mesec. Zdi se mi, da niso tako težke uganke, da ne bi mogla vsaj štirih rešiti. Le obupati nikar. Poskusi še in še. Anton Kišek. Pošlji še!

Branko Gomilski. Ako se mi posreči — Kolo — prerasati, bo zagledalo luč belega dne v listu. Ključ je dober. Orel z Rožne planine. Vsak se poleg imena za list mora podpisati s pravim imenom. Glej, da v bodoče to storiš! — Posetnica mi pa ne ugaja. Ugankarji iz Orlevasi. Posetnica in zlogovnica dobri. Trnjeva roža iz Jerihe. Čudno si se razvnela, ko si kritizirala delo ugankarskega kluba od Sv. Lovrenca. Ali se ne bi tudi Ti pridružila klubu? Bolje bi bilo, ko pa slabo o klubu govoriti. Janez, Oblaki 71. Pošlji še! Le bolj točno se podpiši. Ivan Hudoklin. Nekaj bo! Ignacij Župnek. Pošlji kaj boljšega. France iz Bohinja. Nekaj bo! Slavko Zličar. Posetnica dobra! Terezinka Blaguš. Pred uganke so me spravili, da vidim vse in vsakega. Da bi me pa kateri ugankar ali ugankarica za uho, se ne bojim. Kako dolgo ostanem v tem koticu, pa ne vem. Morda se kmalu ločimo vsled pritiska višjih. Ivan Trobej. Pošlji več, da bom lahko izbiral. A. Plohl. Žalostno zveni Tvoje pismo! Mislim, da še lahko malo počakaš, kar je dobrega; gotovo pride. Tončka Matičič. Vzrok neljubi potvorbi Tvojega imena je pač Tvoja netočna pisava. V bodoče mislim, da boš bolj točna. Ivan Leskovar. Zato, da ni treba tiskati enega naslova dvakrat, nam dve enaki uganki pod eno številko. Posetnica pridel! Tera, Vel. Nedelja. Ti torej nisi obiskovala visoke šole na Runču! Jaz jo sem in zato sem postal urednik ugank. Še je čas, obiskuj jo tudi Ti. Franc iz Žihlave. Veliko si poslal. Nekaj bo! Zorman Viktor. Ne bo nič! Pošlji še! Urška iz Rečice. Poznala bi rada oba urednika? Enega že lahko poznaš, če si le malo brihtna.

Kdor želi pismen odgovor, naj priloži znamko. Na rešitve s samo izmišljenim imenom se v bodoče ne bom oziral. Nagrajenci naj 10 dni po prejemu lista na nek način naznanijo, če so prejeli nagrado ali ne; včasih se namreč nagrada na pošti izgubi.

Kako so reševali naši ugankarji. (Številke v oklepajih povedo, koliko ugank je posameznik rešil pravilno.) Ivanka in Zdravko Orl, Topovlje pri Braslovčah (3); Karl Žugman, Sv. Marijeta ob Pesnici (1); Janez Novljan, Višnja gora (1); Marica z Brda (4); Dekle iz Mozirja (4); Francka, Sp. Krapje (8); Ducman Štefan, Sv. Florjan — Rogatec (6); Lucija Kidrič, Sveča (3); Matija Bobnar, Lahoviče (1); Cilka Marovt, Topovlje pri Braslovčah (1 — Pošila tudi pozdrave gdč. Sečnik in gdč. Daneš.); Magdalena Bachman, Pesnica (3); Janko Vrbnjak, Senčak (4); Anton Kišek, Sv. Križ pri Litiji (2); Jug Franjo, Studenci pri Mariboru (5); Fani Močivnik, Šmarje pri Sevnici (4); Urška iz Rečice (6); Zalka Babšek, Podboč (3); Micika Teichmeister, Proseniško (4); Tera, Velika Nedelja (5); Ivan Pipenbacher, Pivola (3); Jurij Šumec, Šmarje pri Jelšah (3); Ivan Turner, Železniki (8); Frida Prapotnik, Vel. Nedelja (6); Ludvik Bergant, Sv. Lenart nad Škofjo Loko (5); Jožef Mlakar, Čejšnica (6); A. Kušer, Ljubnica (2); Helena Rednak, Št. Janž na Vinski gori (4); A. Plohl, Sv. Barbara v Halozah (5); Ivan Trobej, Pameče (4); Terezinka Blaguš in Anica Čuš, Sv. Jurij ob Ščavnici (5); Slavko Zličar, Ponikva (6); Franc Sodja, Jereka (7); Tončka Skremka, Kapela (5); Ignacij Župnek, Dramlje (2); Ivan Hudoklin, Brusnice (4); Janez —?—, Oblaki št. 71 (3 — Imena nisem mogel brati.); Ema Koren, Morje (6); Micika s Plešivice (6); Trezika Vilčnik, Dornava (6); Trnjeva roža iz Jerihe (4); Jožef Novak, Banovci (6); Karolina Sotošek, Senovo (5); Franc Kramar, Poljane nad Škofjo Loko (2); Janez Kos, Ljubnica (3); Ugankarji iz Orlevasi (2); Prosvetno društvo, Prevalje (7); Murska Sobota: Koloman šandor, Gabrijelčič N., Akoš Antauer, A. Martinec, Š. Čergöli, Š. šavel in Terezija Titan (7); Josip Hočevar, Grosuplje (6); Joško z Vinskega brega (7); Orel z Rožne planine (7); Sv. Lovrenc v Slov. gor.; Branko Gomilski (7); Marija Šošterič (7); Alojz Bežjak (7); Anton Slodnjak (7); Micika Majerič (7); Jakob Čeh (7).

Nagrada s o dobili: Francka, Spodnje Krapje; Ivan Turner, Železniki; Ludvik Bergant, Sv. Lenart nad Škofjo Loko.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS.

Svetovnoznani zdravilni vrelci:
„TEMPEL“ „STYRIA“ „DONAT“

➔ Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih
bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter. ➔

Sezona: MAJ — SEPTEMBER.

Cene zmerne. — V pred- in posezoni znaten popust.
Koncertira vojaška godba. — Radio. — Največja udob-
nost. — Prometne zveze ugodne. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina

PRVI IN EDINI SLOVENSKI ZAVAROVALNI ZAVOD VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17.

V LJUBLJANI

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17

SPREJEMA: V POŽARNEM ODDELKU: ZAVAROVANJA VSEH POSLOPIJ IN PREMAKLJIVIH PREDMETOV, KI SE POŠKODUJEJO PO OGNJU, STRELI IN PO EKSPLOZIVI SVETILNEGA PĀINA, CERKVĀNE ZVONOVE PROTI RAZPOKI, STEKLO IN ZRCALA PROTI UBITJU PO ZNATNO NIZKIH CENAH. — V ŽIVLJENSKEM ODDELKU: ZAVAROVANJE NA DOŽIVETJE IN SMRT V VSEH SESTAVAH, ZAVAROVANJA NA OTROŠKO DOTO, RENTNA IN LJUDSKA ZAVAROVANJA POD NAJUGODNEJŠIMI POGOJI.

PODRUŹNICE: SARAJEVO, KOROŠČEVA UL. 15; ZAGREB, HATZOVA ULICA 12; CELJE, CANKARJEVA ULICA 4; SPLIT, ULICA XI. PUKA 22; BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 7.

CENIKI IN POJASNILA Z OBRATNO POŠTO BREZPLAČNO.
ZANESLJIVI POSREDOVALCI SE VEDNO SPEJEMAJO.